

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 15. maijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 70/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Rīgas domes 2022. gada 8. jūnija saistošo noteikumu Nr. 141 “Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā” 83. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. panta pirmajam un trešajam teikumam, kā arī Dzīvojamo telpu īres likuma 32. panta pirmās daļas otrajam teikumam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

2. Apstrīdētā norma noteic: “Ievērojot Dzīvojamo telpu īres likuma pārejas noteikumu 6. punktā noteikto, uz nenoteiktu laiku noslēgtie pašvaldības dzīvojamo telpu īres līgumi pēc pašvaldības vai īrnieku, kuriem dzīvojamā telpa izīrēta likuma

“Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” ietvaros, iniciatīvas pārslēdzami atbilstoši noteikumu nosacījumiem.”

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja 2011. gadā ar Rīgas pilsētas pašvaldību (šobrīd – Rīgas valstspilsētas pašvaldība) noslēdza dzīvojamo telpu īres līgumu uz nenoteiktu laiku. Atsaucoties uz apstrīdēto normu, pašvaldība ar [datums] vēstuli aicināja viņu noslēgt jaunu īres līgumu uz diviem gadiem. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka no apstrīdētās normas izrietošā prasība uz nenoteiktu laiku noslēgtos īres līgumus pārslēgt uz noteiktu laiku aizskar viņai Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā noteiktās tiesības. Tāpat apstrīdētā norma esot pretrunā Dzīvojamo telpu īres likuma 32. panta pirmās daļas otrajam teikumam.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē ietvertās pamattiesības (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03 5. punktu*). Personas pamattiesību aizskārums parasti pastāv, ja tiesību norma, kuru persona uzskata par neatbilstošu augstāka juridiska spēka normām, tai ir piemērota. Tomēr pamattiesību aizskārums var tikt konstatēts arī gadījumos, kad apstrīdētā norma personai nav piemērota, bet pastāv tāds apstākļu kopums, kas ļauj Satversmes tiesai pārliecināties par aizskāruma esību (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 21.1. punktu*).

Kā jau šajā lēmumā norādīts, ar [datums] Rīgas valstspilsētas pašvaldības vēstuli Pieteikuma iesniedzēja tika aicināta vērsties pašvaldībā un noslēgt jaunu īres līgumu uz noteiktu laiku. Ar šo vēstuli Pieteikuma iesniedzējai netiek uzlikts kāds jauns tiesisks pienākums, ne arī liegtas kādas tiesības. Proti, ar minēto vēstuli nav mainīts viņas tiesību un pienākumu apjoms. Tādējādi nav gūstams

apstiprinājums tam, ka apstrīdētā norma šobrīd Pieteikuma iesniedzējai būtu piemērota vai citādi būtu radījusi viņai kādas nelabvēlīgas tiesiskās sekas. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem nav arī secināmi kādi citi apstākļi, kas ļautu Satversmes tiesai pārlicināties par pamattiesību aizskāruma esību.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 70/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa